

ת"פ 52895/01/18 - מדינת ישראל נגד מייקל תומר משה אפרת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 52895-01-18 מדינת ישראל נ' אפרת(עציר)

בפני
כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
מייקל תומר משה אפרת (עציר)

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד מירב פליישר לוי

ב"כ הנאשם: עו"ד לירון פרידלנד

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום בעבירות כדלקמן:
א. **אישום ראשון - שוד**, עבירה לפי סעיף 402 (ב) בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").
ב. **אישום שני - החזקת תחמושת**, עבירה לפי סעיף 144(א) סיפא בחוק.
2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום, בתאריך 20.12.17 בשעת בוקר, נכנס הנאשם לסניף דואר במזכרת בתיה. באותה עת חבש הנאשם כובע קסקט לראשו, הרכיב משקפי שמש, לבש קפוצ'ון שחור ונשא על גבו תיק גב. לאחר שסניף הדואר התרוקן מלקוחותיו, ניגש הנאשם לעובד הסניף (להלן: "המתלונן"), אשר באותה עת עבד בדלפק הסניף. הנאשם הניח את תיקו על הדלפק, הוציא אקדח אוויר, כיוון אותו לעבר המתלונן ואמר לו: "תביא את הכסף מהקופה, אל תעשה שטויות, אני לא רוצה לפגוע בך כי זה הכסף לילדים שלי". בתגובה הניח המתלונן את הקופה על הדלפק והנאשם העביר את השטרות שהיו בתוכה בסך כולל של 38,970 ₪ לתוך תיקו. מיד בסמוך לכך נמלט הנאשם מהמקום.
ביום 15.1.18 בשעת ערב, בוצע בחדר הנאשם בבית הוריו, חיפוש על ידי שוטרים. במהלך החיפוש, איתרו השוטרים בחדר כספת, ובה החזיק הנאשם 129 כדורי אקדח בקוטר 9 מ"מ, 6 מחסניות אקדח וכן אקדח אוויר, אקדח זיקוקין ואקדח מצית.
3. הנאשם הודה בכתב האישום, הורשע ונשלח בהסכמת הצדדים לתסקיר שירות המבחן, ללא

הסכמה לעונש.

תסקיר שירות המבחן

4. על פי תסקיר שירות המבחן, הנאשם בשנות הארבעים לחייו, גרוש ואב לחמישה ילדים. טרם מעצרו התגורר בבית הוריו. אמו נפטרה בעת מעצרו הנוכחי ואביו מתגורר בארה"ב. בגיל צעיר נשר ממערכת החינוך, עבר בעבודות מזדמנות ושירת שירות צבאי מלא. בהמשך השלים לימודיו. בשנת 2016 נפצע בתאונת דרכים ובגין פציעתו הזדקק לשיקום ממושך. בתקופה זו צבר חובות כספיים משמעותיים והחלה הידרדרותו הכלכלית הלוואות מ"השוק האפור" ועיסוק בהימורים. כיום מתנהלים כנגדו הליכי הוצאה לפועל וחלות עליו מגבלות הכרוכות בכך.

ביחסו לעבירה, הנאשם מודה בביצועה, מתאר את ביצוע עבירת השוד מתוך איבוד שליטה, ללא תכנון מקדים, ועל רקע מצוקתו הכלכלית. הנאשם ביטא חרטה על התנהגותו, והדגיש כי ביצוע העבירה אינו אופייני למהלך חייו. באשר לעבירת החזקת התחמושת, מסר כי עבד בעבר בעבודות אבטחה ובמשך השנים אסף כדורי אקדח ומחסניות ואחסן אותן בביתו באופן מאובטח. שלל כל כוונה לעשות שימוש בנשק.

להתרשמות שירות המבחן, הנאשם בעל נטייה להתנהגות אימפולסיבית, מתקשה לבחון השלכות מעשיו, מפגין חשיבה לטווח קצר וצורך בסיפוק מיידי. לאורך השנים התקשה לשמור על יציבות כלכלית, לווה כספים מגורמים עברייניים והתמכר להימורים.

כגורמי סיכון התייחס שירות המבחן לקיומם של דפוסי טשטוש וצמצום של התנהלותו העבריינית לאורך השנים, הצגת תדמית חיובית של תפקוד תקין בפער לעומת תפקודו במציאות המאופיין בחוסר יציבות ביחסיו הבינאישיים ובמצבו הכלכלי. כמו כן התייחס שירות המבחן לנטייתו של הנאשם להשליך את האחריות במצבו על גורמים חיצוניים וקשייו לבחון את דפוסיו הבעייתיים כמו גם את דפוסי התנהגותו העברייניים שאותם אימץ לאורך השנים. שירות המבחן התרשם מההתייחסות מצמצמת של חומרת העבירה והימנעותו ממסירת פרטים על אודות ביצועה, לצד קשייו להבין את חומרתה והשלכותיה של העבירה.

כגורמי סיכוי לשיקום, התייחס שירות המבחן ליכולתו לתפקוד תעסוקתי בהתאם למגבלותיו, הרצון שאותו מבטא לשיקום חייו ולהסדרת חובותיו ולהיעדר עבר פלילי.

שירות מבחן ציין כי הנאשם שולל נזקקות טיפולית בתחום התמכרותו להימורים ומתקשה לגייס עצמו לעריכת שינוי באורח חייו. במצב דברים זה המליץ שירות המבחן על הטלת עונש של מאסר בפועל לצד עונשים מותנים.

ראיות לעונש

5. מר ראובן ביטון, אחראי על סוכנויות הדואר באזור לכיש, העיד על הנזק שנגרם לדואר ולמתלונן עקב השוד. לדבריו, מתוך הסכום שנשדד (₪ 38,970), המתלונן - סוכן הדואר - נדרש לשלם מכיסו סך של 9,000 ₪, וזאת הואיל והכסף לא הוחזק בהתאם לנהלים. הדואר עצמו, ניזוק ביתרת הסכום.

טיעוני הצדדים

6. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד מירב פליישר לוי, יש לראות בשני האישומים כאירוע אחד, לאור השימוש שנעשה בנשק בעבירת השוד ומה שנמצא בתוך הכספת בבית ולאור סמיכות הזמנים. הערכים שנפגעו הם הפגיעה בשלום הציבור וביטחון הציבור. הנאשם החזיק בכלי נשק ובתחמושת שלא ברישיון ועשה שימוש פלילי וממשי בכלי הנשק. כאשר אדם שולף נשק, אין לדעת כיצד הסיטואציה תסתיים.

אמנם לא היו נפגעים מהנשק עצמו, אך יש לתת משקל לטראומה של המתלונן ולחיסרון הכיס של הדואר ושל המתלונן. המדובר במקום ציבורי ומכאן יש לראות את הפגיעה בביטחון ובשלום הציבור של משתמשי הדואר. יש להגן על סביבת עבודה בטוחה לאנשים העובדים בדואר וקיום אורח חיים כלכלי תקין ובטוח. ערך נוסף הוא הזכות לקניין. הנאשם שדד סכום כסף נכבד, שלא הושב ובשל כך הדואר נותר בחסרון כיס ובמקרה זה גם המתלונן ששילם חלק מהסכום שנשדד מכיסו, בשל כך שהוא בעל זיכיון של סניף הדואר ועל פי חוזה הביטוח שלו, אסור היה לו להחזיק יותר מסך של 10,000 ₪ בקופה. המתלונן מסר כי התפרצה אצלו מחלת פסוריאזיס, ורופאיו מצאו קשר בין המחלה לאירוע הטראומטי.

לעניין הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, ציינה ב"כ המאשימה את התכנון שקדם לעבירה, בכך שהנאשם הגיע למקום עם כובע, משקפיים ותיק. נסיבה נוספת היא התעוזה. הנאשם ישב והמתין שהסניף יתרוקן, ואז שלף אקדח ואיים. הדבר מצביע על מסוכנות. הנאשם החזיק אביזרים ותחמושת שלא בהיתר. על אף דבריו של הנאשם בעת ביצוע העבירה כי "זה כסף לילדים שלי", הכסף לא הגיע לילדיו, אלא לכיסוי חובותיו. הנאשם לא השיב את הכסף. הנאשם בחר לשדוד את סניף בנק הדואר מתוך אמונה שהדבר יביא לפתרון מצוקתו הכלכלית. ב"כ המאשימה הפנתה לתסקיר שלא מצביע על שינוי דפוסי. הנאשם מתקשה לקבל עמדה ביקורתית, עסוק במצבו הקורבני ובמחירים שמשלם בגין מעשיו. הנאשם לא עבר כל טיפול בבעיית ההימורים. כל המתואר מראה שהנאשם לא הפנים תובנה משמעותית ביחסיו למעשיו, מגלם בתוכו עדיין מסוכנות, אפיק טיפולי לא בא בחשבון וכי יש משמעות להיבט ההרתעתי בעניין זה. הנאשם ללא עבר פלילי, אך בעל עבר תעבורתי, של כ-40 הרשעות. הרשעותיו אלה רלוונטיות משום שהן קשורות לשמירה על הסדר הציבורי והתנהלות מול החוק.

ב"כ המאשימה טענה למתחם עונש שבין 3-6 שנות מאסר, מתחם המגלם את חומרת העבירה, ועתרה לעונש הממוקם בשליש התחתון של המתחם, בשל היעדר עבר פלילי, הודאת הנאשם בכתב האישום וחסכון בזמן שיפוטי.

7. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד לירן פרידלנד, הנאשם בן 45, נעדר עבר פלילי, גרוש ואב לחמישה ילדים. שניים מילדיו בעלי צרכים מיוחדים. טרם מעצרו התגורר בבית הוריו, שירת בצה"ל כחיל קרבי, נפצע במהלך שירותו הצבאי ונזקק לטיפול ולשיקום ממושכים. לאחר שחרורו מהצבא, עבד כעצמאי עם אביו, אך בשל התנהלות כלכלית שגויה, נקלע לחובות. בהמשך היה מעורב בתאונת דרכים קשה, שבה נגרמה לו פגיעה בעמוד השדרה ושוב נזקק לטיפול ולשיקום ממושך ואף נקבעו לו אחוזי נכות. בשל מצבו הרפואי וחוסר יכולתו לעבוד במשך תקופה ארוכה, הנאשם צבר חובות רבים, נפתחו כנגדו תיקי הוצל"פ, והחלו להצר את צעדיו בבנק. בעקבות כך פוטר מעבודתו ומצא עצמו ללא יכולת לפרנס את ילדיו ולהחזיר את חובותיו ומכאן החלה מסכת ההידרדרות. עקב כך הנאשם לווה כספים מ"השוק האפור" ואף "תרם" אחת מכליותיו. באותה עת החל להמר בתקווה שבדרך זו יוכל להחזיר את חובותיו, ואשתו פתחה נגדו בהליכי גירושין. הנאשם התקשה להחזיר את חובותיו וסבל מאיומים חוזרים מגורמים ב"שוק האפור", נקלע למצוקה קשה. מצבו זה עמד ברקע להסתבכותו ולביצוע השוד. עוד בשלב המעצר, שירות המבחן הפנה את הנאשם לבדיקת התאמתו להשתלב בטיפול גמילה מהימורים במסגרת סגורה, לאחר שהודה בביצוע העבירה וביטא נזקקות טיפולית. אולם, למרות שעבר ראיון קבלה ונמצא מתאים לטיפול, לא היה בידו להמציא חלופת מעצר נדרשת והפקדה כספית לשם שחרורו ממעצר. כתוצאה מכך נעצר עד לתום ההליכים, לראשונה בחייו. אמו של הנאשם, אשר הייתה הדמות היחידה שסייעה לו רגשית וכלכלית, נפטרה במהלך מעצרו, והנאשם לא נכח בהלווייתה.

ביחס לעבירה, הנאשם החזיר חלק מחובותיו באמצעות הכסף ששדד כבר למחרת היום. הודה כבר במשטרה והביע חרטה מלאה. בהמשך הודה בבית המשפט בכתב האישום כפי שהוגש.

רמת הענישה בעבירת השוד - מגוונת. קיימת אבחנה בפסיקה בהתאם לנסיבות בין שוד שבוצע תוך פגיעה פיזית אלימה, לזה שבוצע על דרך הפחדה בלבד, שוד שבוצע בחבורה לעומת מבצע יחיד וכדומה. במקרה הנוכחי, נבצר מהנאשם לעבור הליך שיקומי שאילו היה צולח אותו, ניתן היה לטעון לעונש של עבודות שירות. יש לקחת בחשבון את תקופת המעצר הממושכת, בתנאים קשים שהנאשם אינו מורגל אליהם ואשר הסבו לו ולילדיו נזק. ב"כ הנאשם טענה למתחם עונש הנע בין מספר חודשים ועד ל-24 חודשי מאסר בפועל, ועתרה לעונש מאסר אשר יעמוד על תקופת מעצרו.

8. הנאשם הביע חרטה והתנצלות בפני מי שנפגע, ותיאר את התנהגותו כמעידה חד פעמית. הביע רצונו לשוב למסלול חיים שגרתי, לעבוד ולראות את ילדיו.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

9. בכל הנוגע לשאלה האם מדובר באירוע אחד או בשני אירועים, נתתי דעתי לעמדת המאשימה אשר עליה לא חלקה ההגנה, לפיה מדובר באירוע אחד, וכן לעובדה שבאישום הראשון עשה הנאשם שימוש באקדח אויר, ובאישום השני נתפס אקדח אויר, לצד תחמושת ואביזרים שאינם קשורים לאירוע השוד. לאור זאת, סבורני שיש לקבוע שמדובר באירוע אחד, אשר חלקו המרכזי והמשמעותי הוא מעשה השוד שבאישום הראשון.

10. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** אשר נפגעו מביצוע עבירת השוד הם בטחון הציבור, לצד הסדר הציבורי וקניינו של אדם. עבירת השוד של סניף בנק דואר, או בסניף בנק אחר, טומנת בחובה פוטנציאל פגיעה רב בערכים המוגנים של הגנה על שלום הציבור והגנה על הזכות לביטחון אישי - ובכלל זה הגנה על שלומם ותחושת הביטחון של אלה העושים מלאכתם ונותנים שירות לציבור. בעבירת השוד יש אף כדי לזרוע פחד ולפגוע בתחושת הביטחון של הציבור בכללותו. זאת בנוסף לשמירה על זכות הקניין והגנה על פעילות עסקית תקינה (ר' ע"פ 7537/16 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (30.1.17)).

לעניין הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים הנגרמת מעבירת השוד, יפים דברי כבוד השופט נ' הנדל בע"פ 3907/10 **נעאמנה נגד מדינת ישראל** (23.03.11):

"עבירת השוד היא מן הותיקות שבעבירות הפליליות. מימי קדם ועד ימינו, רבו האנשים שערכו בינם לבין עצמם חשבון של סיכויי ההצלחה מול הסיכונים הכרוכים, ונענו לפיתוי הכספי הכרוך באירוע אלים קצר טווח. כנגד פיתוי זה, נאלצה כל חברה אנושית למצוא את הדרכים להיאבק נגד הפגיעה החמורה בה וביחידה. חומרתה של עבירה זו כלפי הפרט מורכבת משני נדבכים משתלבים. האחד, הפגיעה בקניינו של קורבן השוד, ובמקרה דנן - פדיון עמל יומו של בעל עסק זעיר, המיועד לזון את בני ביתו. והשני, הממד הפוגעני, האלים והמאיים. גם אם יקבל קורבן השוד את כל רכושו בחזרה בלא פגע, לא במהרה יחלימו צלקותיו הנפשיות".

ראו גם ע"פ 9079/16 **מיארה נ' מדינת ישראל** (9.3.17):

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתה של עבירת השוד ועל הצורך להחמיר בעונשו של מי שמבקש להשיג רווח קל בדרך עבריינית, תוך פגיעה באנשים תמימים הנקרים בדרכו כמו גם בסדר הציבור ובתחושת הביטחון של הציבור כולו... כן הוטעם בעבר כי חומרה זו עומדת בעינה אף

כשברשות מבצע העבירה אקדח דמה בלבד, וזאת בשל האימה האוחזת בקורבנות המעשה עת מופנה כלפיהם כלי הנחזה לנשק אמיתי".

11. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף בינוני, לנוכח העובדה שהנאשם הגיע למקום כשפניו מוסתרות והוא נושא עמו אקדח אוויר. השימוש באקדח אוויר או באקדח דמה במהלך שוד מוביל למסקנה שהשוד במקרה זה חמור יותר מאשר שוד באמצעות פתק או באיום מילולי בלבד, וזאת בשל האימה שיש במעשה כדי להטיל על נפגעי העבירה, אשר רואים לנגד עיניהם אקדח הנחזה להיות אמיתי. עוד יש לתת את הדעת לכך שהנאשם במקרה דנן הורשע בעבירה של שוד לפי סעיף 402(ב) שעונשו 20 שנות מאסר, לאור רכיב הנסיבות המחמירות, לפיו "היה השודד מזוין בנשק או במכשיר שיש בהם כדי לסכן או לפגוע". לעומת זאת, עבירה של שוד תוך שימוש באקדח אוויר, פחות חמורה מאשר שוד באמצעות אקדח אמיתי שמסוגל להמית, שם קיים סיכון שהשוד יוביל לפגיעה בחי אדם. עוד יש לציין כי לעבירה לא נלוותה אלימות פיזית.

לעניין זה יפים דברי בית המשפט העליון בע"פ 7516/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (1.8.13):

"המערער הורשע בביצוע עבירה חמורה שעניינה שוד סניף דואר, תוך שימוש באקדח דמה, הנחזה להיות אקדח אמיתי, כאשר הוא רעול פנים. נקל לשער את החרדה והאימה שאחזו בעובדי סניף הדואר, שעה שאקדח מכוון לעברם על ידי שודד רעול פנים, הדורש במפגיע את הכספים המצויים ברשותם. בנסיבות מעיין אלה, יש ליתן את משקל הבכורה לשיקולי הגמול וההרתעה, שכן אנו מצויים להגן על קורבנות, המהווים טרף קל לשודדים חסרי מצפון ומורא מהחוק, כגון נהגי מונית, פקידי דואר ועובדי בנקים, המשמשים יעד קוסם ואטרקטיבי לעבריינים, המבקשים לזכות בכסף קל וזמין".

כמו כן ראו ע"פ 2678/12 **אבו כף נ' מדינת ישראל** (15.1.13):

"בית משפט זה חזר והדגיש את החומרה שבעבירת השוד, לאור יום, אף אם מדובר בפתק שהוגש לפקידת הדואר והגם שהשוד בוצע ללא נשק קר או חם. מעשה כזה, למרבה הצער, פוגע קשות בתחושת בטחון העובדים. לצערנו, סניפי דואר ומקומות נוספים כדוגמתם הפכו ל"טרף קל" בידי עבריינים..... בנסיבות אלה צודקת המשיבה בטענתה כי חובה להגן על כלל הציבור מפני עבריינים מסוג זה על ידי הרחקתם מהציבור לשם הגנה על בטחונם.."

12. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לתכנון שקדם לביצוע העבירה. הנאשם הגיע לסניף הדואר כשפניו מכוסות באמצעים שנועדו להקשות על זיהוי (כובע, משקפי שמש וקפוצ'ון), ונשא עמו אקדח אוויר. הנאשם המתין בסניף הבנק עד שיבשילו התנאים האופטימליים מבחינתו לביצוע השוד. הנזקים שנגרמו מביצוע העבירה - הם הנזק הכספי בשווי הסכום שנשדד, קרי: ₪ 38,970 (אשר בחלקו נשא המתלונן ובחלקו דואר ישראל), וכן האימה שחוה המתלונן אשר נשדד. הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה הן מצוקה כלכלית ממנה סבל, התמכרותו להימורים, והרצון לזכות ברווחים מהירים לכיסוי חובות כספיים גדולים שצבר ב"שוק האפור".

13. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בע"פ 1114/15 **גנאים נ' מדינת ישראל** (16.11.15), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירת שוד ובקשירת קשר לביצוע פשע. הנאשם ואחר, נכנסו לחנות מכולת, כשהם רעולי פנים

ובידם כלי הנחזה לאקדח. הנאשם והאחר ערכו חיפוש על גופו של המוכר, ותוך איומים בכלי הנחזה לאקדח הורו למוכר לפתוח את הקופה ולהעביר להם את תוכנה. הנאשם צעיר כבן 23, ללא עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין 18 חודשי מאסר בפועל ל-5 שנות מאסר בפועל**. על הנאשם נגזר עונש של **3.5 שנות מאסר בפועל** לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון קבע כי אכן עונשו של המערער הוא על הרף העליון, אולם נוכח נסיבות המעשה והעושה, לא נמצאה הצדקה להתערב בעונש.

ב. בע"פ 7516/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (1.8.13) נדחה ערעורו של נאשם קטין על סף בגרות, אשר הורשע בעבירת שוד (לפי סעיף 402(א) לחוק). הנאשם הגיע לסניף בנק דואר כשהוא רעול פנים ובידו תיק ומצית בצורת אקדח. הנאשם צעק "זה שוד" תוך שנפנף באקדח הדמה, ניגש לדלפק הקבלה והורה לפקידה למסור לידיו את הכסף שברשותה, נטל את הכסף ונמלט מהמקום. בית המשפט התייחס לגילו הצעיר של הנאשם, להיעדר עבר פלילי, להודאתו המידית באשמה ולנסיבות חייו הקשות כמו גם לחוסר נכונות להשתלב בטיפול, וגזר עליו **3 שנות מאסר בפועל**. בית המשפט העליון החליט שלא להתערב במידת העונש שנגזר על המערער וקבע שהנו ראוי ומאוזן בנסיבות העניין.

ג. בע"פ 1326/14 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (2.6.14), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירת שוד (לפי סעיף 402(א) לחוק). הנאשם צעיר כבן 20 ללא עבר פלילי, הגיע לסניף דואר כשפניו מוסתרות בכובע ובמשקפי שמש ובידו אקדח דמה, איים על הפקיד ודרש כסף. הנאשם נטל את הכסף ונמלט. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הולם הנע בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 42 חודשי מאסר בפועל** וגזר עליו עונש של **24 חודשי מאסר**. בית המשפט העליון לא מצא מקום להתערב בעונש.

ד. בע"פ 7537/16 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (30.1.17) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של שוד (לפי סעיף 402(א) לחוק). הנאשם שדד סניף בנק בכך שנכנס לסניף, חבש בקסדה, ואמרה לפקידה "זה שוד, יש לי אקדח, תביאי את הכסף". בתגובה הפקידה מסרה לו 3,700 ₪. הנאשם בעל עבר פלילי קל. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שבין 12 ל-42 חודשי מאסר בפועל, וגזר עליו 24 חודשי מאסר בפועל**.

ה. בע"פ 5940/13 **ימין נ' מדינת ישראל** (7.1.2014) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של שוד. הנאשם נכנס לסניף בנק, כיסה את פניו וניגש לכספרית, תוך החזקת טלפון נייד מתחת לחולצתו באופן שנחזה כאקדח, והורה למסור את הכסף שבידה. הכספרית מסרה למערער 3,700 ₪. הנאשם החזיק סמים שלא לצריכה עצמית בכמויות קטנות. ללא עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שבין שנת מאסר ל-3 שנות מאסר, וגזר על הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר בפועל**.

ו. בע"פ 3929/15 **יצחק נ' מדינת ישראל** (2.11.15) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בעבירה של שוד. הנאשם נכנס לסניף בנק והציג לפקידה פתק ובו איים שברשותו אקדח. הפקידה מסרה לנאשם כ- 10,000 ₪. העבירה בוצעה על רקע מצוקה כלכלית. **בית המשפט קבע מתחם שנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 22 חודשי מאסר בפועל**.

ז. בע"פ 9079/16 **מיארה נ' מדינת ישראל** (9.3.17) נדחה ערעורו של הנאשם אשר הורשע בעבירת שוד (לפי סעיף 402 (א) לחוק). הנאשם הגיע לחנות נוחות בתחנת דלק כשהוא מצויד בתיק שחור ובו אקדח צעצוע. הנאשם הניח את התיק על הדלפק, הראה למתלונן את אקדח הצעצוע ודרש ממנו את הכסף. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הולם העומד על 18-36 חודשי מאסר** וגזר עליו עונש של **20 חודשי מאסר בפועל**, בהתייחס לנסיבות האישיות הקשות. בית המשפט העליון קבע כי מתחם העונש שנקבע דומה למתחמי ענישה שנקבעו בעבירות שוד בהן לא הופעלה אלימות קשה וכי העונש שנגזר על הנאשם הנו ראוי והולם את נסיבות העושה והמעשה.

ח. בע"פ 2146/13 **בן דלק נ' מדינת ישראל** (25.7.13), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירת שוד. הנאשם הגיע לסניף דואר, על פניו כובע גרב, וברשותו מצית הנחזה לאקדח. הנאשם כיוון את הכלי הנחזה לאקדח לעברה של הפקידה שעבדה במקום ואמר לה: "זה שוד, תביאי לי את הכסף". הפקידה העבירה לידו כסף והנאשם נמלט. הנאשם צעיר וללא עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש שבין 10-36 חודשי מאסר בפועל**, וגזר על הנאשם **11 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע כי עונשו של הנאשם הוא קל על פי כל קנה מידה.

ט. בת"פ (מח' ת"א) 5588-12-13 **מדינת ישראל נ' אלשריף** (8.7.14), הנאשם הורשע בעבירת שוד (לפי סעיף 402(א) לחוק). הנאשם הגיע לסניף בנק הדואר כשהוא מצויד בפתק שעליו כתוב: "זה שוד, אני צריך כסף, יש לי אקדח, בלי רעש מהר..." ובמקל קצר עטוף בניילון שחור הנחזה לאקדח. הנאשם ניגש לכספרית, הציג בפניה את הפתק והוציא מכיסו את המקל הנחזה לאקדח. בתגובה מסרה הכספרית לנאשם את הכסף. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הנע בין שנת מאסר ל-4 שנות מאסר בפועל**, וגזר על הנאשם **30 חודשי מאסר בפועל**.

י. בת"פ (מח' מרכז-לוד) 40649-10-15 **מדינת ישראל נ' סומך** (19.7.16), הורשע נאשם בעבירת שוד (לפי סעיף 402(ב) לחוק). הנאשם נכנס לסניף בנק מצויד בפתק שעליו נכתב: "זה שוד, אני חמוש, את הכסף" ובשוקר הנחזה לאקדח. הנאשם פנה לכספרית, דרש ממנה את הכסף והצביע על אקדח הדמה בצורה מאיימת. הכספרית מסרה לנאשם את הכסף והנאשם נמלט. לחובת הנאשם עבר פלילי. בית המשפט קבע **מתחם עונש הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל** והטיל עליו **20 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

14. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם הוא החל מ-14 חודשי מאסר בפועל ועד ל-44 חודשי מאסר בפועל**.

15. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשם

16. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שהנאשם בשנות הארבעים לחייו, גרוש ואב לחמישה ילדים, שניים מהם בעלי צרכים מיוחדים. יש להניח כי עונש מאסר ממושך יפגע בו ובילדיו. הנאשם נעדר עבר פלילי קודם. סבורני כי אין מקום לייחס משקל לעברו התעבורתי. הנאשם הודה ונטל אחריות לביצוע העבירה כבר בחקירתו במשטרה ובהמשך בבית

המשפט. הנאשם לא השיב בשום שלב את סכום הכסף שנשדד, ואף לא הוכח שעשה מאמצים להשיבו. נסיבות חייו של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה כוללות מצב משפחתי בלתי יציב, ופגיעה בתאונה שהצריכה שיקום. שירות המבחן התרשם מהיות הנאשם בעל נטייה להתנהגות אימפולסיבית, המתקשה לבחון השלכות התנהלותו וחומרת מעשיו, כמו גם את דפוסיו הבעייתיים והעברייניים, ומרוכז במחירים שנושא כיום לנוכח מצבו. כמו כן התרשם שירות המבחן שהנאשם שולל נזקקות טיפולית בתחום ההתמכרות להימורים ומתקשה לגייס כוחות לעריכת שינוי באורחות חייו.

17. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לקשיו של הנאשם, כעולה מתסקיר שירות המבחן, להכיר בבעייתיות שבדפוס התנהגותו ובחירתו בפתרונות עבריינים להשגת רווח מהיר כפתרון למצבו הכלכלי וכן חוסר נכונותו להשתלב כיום בטיפול.

18. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש בחלקו הנמוך יחסית של המתחם (בשליש התחתון).

19. בכל הנוגע לרכיבים הכספיים, נתתי דעתי לנזק הכספי שנגרם בכך שהנאשם שדד סכום של 38,970 ₪. סכום זה לא הושב. המתלון שילם מתוך סכום זה סך של 9,000 ₪, ודואר ישראל ניזוק ביתרת הסכום. עוד נתתי דעתי לעוגמת הנפש שנגרמה למתלון עקב האירוע. בהקשר זה יודגש כי הנאשם אמנם לא נשא אקדח רגיל, אלא אקדח אוויר, ואולם אף באקדח אוויר, אשר נחזה להיות אקדח אמיתי, יש כדי להטיל אימה ופחד. מנגד, לא ייחסתי משקל למסמך הרפואי שהוגש בעניינו של המתלון, הואיל ומסמך זה אינו מהווה חוות דעת, ואינו מוכיח קשר סיבתי בין אירוע השוד לבין מצבו הרפואי של המתלון.

לאור מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, וסכום הפיצוי שמוטל עליו, סבורני כי ניתן להימנע מהטלת קנס כספי. בהקשר זה נתתי דעתי לכך שבהליך המעצר עד תום ההליכים ניתנה החלטת שחרור לקהילה טיפולית, בכפוף לערבויות, ובשל כך שהנאשם לא עמד בערבויות, הוא לא שוחרר, ונעצר עד תום ההליכים. מכאן שיש לקבל את טענתו בדבר מצבו הכלכלי הקשה, לעניין הקנס.

סוף דבר

20. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

- א. **21 חודשי מאסר בפועל** אשר מנינים מיום מעצרו (15.1.18).
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו, כל עבירת אלימות מסוג פשע או כל עבירת רכוש מסוג פשע.
- ג. 5 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו, כל עבירת אלימות מסוג עוון, עבירת רכוש מסוג עוון או עבירת נשק.
- ד. **פיצוי בסך 42,000 ₪**. מתוך סכום זה, סך של 30,000 ₪ יועבר לדואר ישראל, וסך של 12,000 ₪ יועבר למתלון. ככל שיופקד חלק מהסכום, יועבר בהתאם לחלק היחסי. הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט בעשרים תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.4.19, ויועבר על פי פרטים שתמסור המאשימה. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן.

לאחר היות גזר הדין חלוט - אביזרי הנשק, התחמושת ואקדח האוויר יושמדו או יחולטו לפי שיקול דעת קצין משטרה.

האופנוע יושב לבעליו.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, י' שבט תשע"ט, 16 ינואר 2019, בנוכחות הצדדים.